

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

01 жовтня 2021 року

Хмельницький

№ 72/48– рк/к

Про припинення дій, що містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Південно-західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) проведено моніторинг рішень органів місцевого самоврядування в межах Тернопільської області на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції.

2. ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (2) Підгороднянська сільська рада (ідентифікаційний код 14029197, місцезнаходження: вул. Зелена, 2, с. Підгородне, Тернопільський район, Тернопільська область) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою - орган місцевого самоврядування. Основним видом діяльності є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).
- (3) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (4) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (5) Підгороднянська сільська рада, згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, та державних інтересів, забезпечує дотримання законності та правопорядку.
- (6) Рішенням Підгороднянської сільської ради від 13.11.2021 № 11 «Про утворення виконавчого комітету ради, визначення його чисельності та затвердження персонального складу» утворено виконавчий комітет Підгороднянської сільської ради (далі – виконавчий комітет).
- (7) Виконавчий комітет не є юридичною особою.
- (8) Згідно зі статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та

організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

3. ОЦІНКА ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (9) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено:
- житлово-комунальні послуги - результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг (стаття 1);
 - до житлово-комунальних послуг належать, зокрема, послуги поводження з побутовими відходами (стаття 5).
- (10) Відповідно статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»:
- учасниками правовідносин у сфері надання житлово-комунальних послуг є, зокрема, виконавці комунальних послуг;
 - виконавцем комунальних послуг, зокрема, послуг з поводження з побутовими відходами є суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку.
- (11) Згідно із статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань поводження з побутовими відходами.
- (12) Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «є» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи»).
- (13) У відповідності до вимог статті 35¹ Закону України «Про відходи» виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- (1) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів», із змінами, затверджено «Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів» (далі - Порядок) який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (14) Згідно із пунктом 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України Про співробітництво територіальних громад» (далі - організатор конкурсу).
- (15) Порядком затверджений вичерпний перелік критеріїв відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам, одним з яких є вартість надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (16) Відповідно до пункту 3 Порядку, учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання:
- установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами;
 - які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (17) Пунктом 28 Порядку встановлено, що переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.

- (18) Рішенням виконавчого комітету Підгороднянської сільської ради від 03 грудня 2020 року № 16 «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуг із збору та вивозу побутових відходів на території Підгороднянської сільської ради» (далі – Рішення № 16) затверджено, зокрема, конкурсну документацію по проведенню конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів Підгороднянської сільської ради (далі – Конкурсна документація) – додаток № 3 до Рішення № 16.
- (19) За результатами аналізу Конкурсної документації встановлено наступне.
- (20) Пунктом 1 розділу 5 «Оцінка конкурсних пропозицій та визначення переможця» Конкурсної документації визначено критерії та методику оцінки конкурсних пропозицій із зазначенням питомої ваги критерію, зокрема:
- кількість працівників відповідної кваліфікації (далі – «наявність у працівників відповідної кваліфікації»);
 - місце сплати місцевих податків та зборів.
- (21) При оцінюванні конкурсних пропозицій учасників за критерієм «наявність у працівників відповідної кваліфікації» оцінка залежить від досвіду роботи водіїв на спец. автомобілях сміттевозах.
- (22) Перевага надається учасникам, які мають водіїв з досвідом роботи на спец. автомобілях сміттевозах понад 10 років (оцінюється максимально у 20 балів).
- (23) Згідно із пунктом 9 додатку 1 до Порядку за критерієм «наявність у працівників відповідної кваліфікації» перевага надається учасникові, який не має порушень правил безпеки дорожнього руху водіями спеціально обладнаних транспортних засобів під час надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (24) Таким чином, відповідно до вимог Порядку, відповідність учасника кваліфікаційним вимогам за критерієм «наявність у працівників відповідної кваліфікації» не ставить учасника в залежність від досвіду роботи їх працівників (водіїв спец. автомобілів).
- (25) Надаючи переваги учасникам, які мають водіїв з досвідом роботи на спец. автомобілях сміттевозах понад 10 років, орган місцевого самоврядування ставить їх у привілейоване становище серед інших учасників конкурсу.
- (26) При оцінюванні конкурсних пропозицій учасників за критерієм «місце сплати місцевих податків та зборів» перевага надається учаснику, який сплачує податки та збори до місцевого бюджету Підгороднянської сільської ради (оцінюється максимально у 20 балів).
- (27) Надаючи переваги учасникам, які сплачують податки та збори до місцевого бюджету Підгороднянської сільської ради орган місцевого самоврядування ставить їх у привілейоване становище серед інших учасників конкурсу.
- (28) Встановлення виконавчим комітетом Підгороднянської сільської ради в Конкурсній документації методики оцінки конкурсних пропозицій за конкурсну пропозицію учасника по вказаних вище критеріях створює механізм оцінювання пропозицій учасників конкурсу необ'єктивним, що може призвести до спотворення конкуренції під час визначення на конкурсних засадах переможця на право здійснення діяльності з вивезення твердих побутових відходів.
- (29) У кінцевому підсумку, такі дії Підгороднянської сільської ради в особі виконавчого комітету можуть сприяти окремим суб'єктам господарювання у здійсненні діяльності на ринку з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, та створити бар'єри для входження в цей сегмент вказаного ринку іншим суб'єктам господарювання, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (30) На ринку послуг у сфері поводження з побутовими відходами в межах Тернопільської області здійснює діяльність понад 20 суб'єктів господарювання, які є потенційними конкурентами. Зокрема, ТзОВ «Компанія «Еко інвест», КП «Благоустрій, КП Залозецької селищної ради «Комбінат комунальних підприємств», ТОВ «Катруб», ТОВ «Альфатер Тернопіль», ТОВ «Квартал -Л» тощо.

- (31) Учасники даного ринку, як правило, визначаються на конкурсних засадах. При цьому, окремі суб'єкти є переможцями конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів в різних населених пунктах Тернопільської області.
- (32) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополієм становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (33) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (34) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (35) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (36) Недотримання зазначених принципів призводить до обмеження конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (37) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції є антиконкурентними діями органів влади.
- (38) Підгороднянська сільська рада в особі виконавчого комітету Рішенням № 16 встановила в Конкурсній документації методика оцінки конкурсних пропозицій, яка є необ'єктивною, внаслідок чого суб'єкт господарювання (учасник конкурсу) здобуває переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких і є вплив органу місцевого самоврядування.
- (39) Дії Підгороднянської сільської ради в особі виконавчого комітету, які полягають у встановленні в Конкурсній документації методики оцінки конкурсних пропозицій, яка є необ'єктивною, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції.

(40) Підгороднянська сільська рада не зверталась до органів Антимонопольного комітету України стосовно погодження проектів рішень щодо затвердження конкурсної документації по проведенню конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів Підгороднянської сільської ради.

Враховуючи вищевикладене та з метою припинення дій, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Південно - західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Підгороднянській сільській раді в особі виконавчого комітету (ідентифікаційний код 14029197, місцезнаходження: вул. Зелена, 2, с. Підгородне, Тернопільський район, тернопільська область) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова адміністративної колегії,
голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК